

El català a Lapònia

La sorpresa va arribar a Lapònia, fa unes setmanes. Una delegació de la Comissió de Cultura del Parlament Europeu va viatjar fins a aquella regió àrtica per conèixer la cultura Sami, a la que pertanyen unes 70.000 persones –se’n desconeix la xifra exacta- que viuen repartides per Noruega, Suècia, Finlàndia i la península de Kola, a Rússia.

L’apropament als costums dels Sami no hagués estat possible sense la intercessió dels intèrprets que habitualment acompanyen les delegacions parlamentàries. La nostra estava formada per un grec, una luxemburguesa, una eslovena, una lituana, un finès –que va fer d’amfitrió- i jo, una catalana.

La casualitat va disposar que l’intèrpret que havia de traduir al castellà fos un jove mallorquí. En saber que la representant espanyola era de Catalunya no va tenir cap inconvenient –al contrari- a l’hora de fer les traduccions en català. L’efecte de sentir la meua llengua entre el grec, el francès, l’anglès i el sami, enmig de rens, paisatges nevats, avets i llacs glaçats va ser realment sorprenent. Potser va ser la primera vegada que un eurodiputada catalana, en una missió oficial del Parlament, va tenir l’oportunitat de poder parlar i ser interpretada en la seva llengua. Però, atenent les explicacions del traductor mallorquí, vaig arribar a la conclusió que segurament no seria l’última perquè, segons va explicar, els intèrprets catalans que treballen a les institucions de la UE són una bona colla. Afortunadament, els catalans som un poble viatger, curiosos de conèixer altres cultures. Així mateix, el nostre bilingüisme real ens facilita l’aprenentatge d’altres llengües i ens fa molt sensibles i respectuosos amb les particularitats de les altres cultures.

Davant de la sorpresa que ens va deparar el viatge a Lapònia, no seria gens arriscat afirmar que els onze diputats i diputades que parlem el català al Parlament Europeu tenim mig camí fet per poder utilitzar la nostra llengua en el marc de les institucions. Sabem que hi ha traductors catalans treballant-hi –el 40% dels traductors espanyols parlen normalment en català, en tenen coneixement o el comprenen- de manera que només caldria incorporar el català al seu currículum vitae i, així, ni caldria contractar-ne de nous.

Però ens queda per recórrer l’altra meitat del camí, segurament la part més complicada. El compromís del president Zapatero amb la defensa del català a Europa ens omple d’energies per encarar amb força la travessia. Però caldrà convèncer la resta de països de la Unió que, tal com diu la Constitució que els catalans vam referendar, “respectar i aprofundir les cultures dels ciutadans i ciutadanes de la Unió Europea” vol dir, també, poder expressar-nos en la nostra llengua. És, doncs, una qüestió de voluntat política, voluntat que els socialistes hem demostrat

a través de Zapatero i del president Maragall, que fa uns dies s'entrevistava amb el ministre d'Afers Exteriors francès, Michel Barnier, amb l'objectiu d'aconseguir el suport de França al català.

Paral·lelament, els socialistes vam esmenar l'Informe sobre Estratègia d'Informació i Comunicació de la UE, debatut la setmana passada a la Comissió de Cultura, amb l'objectiu d'aconseguir que els continguts de les pàgines web de la Unió puguin ser traduïts al català. Cal tenir confiança en què el Ple que el Parlament celebrarà el mes de maig donarà llum verda a aquesta iniciativa, que constituïria, sens dubte, un pas molt important cap al reconeixement de la nostra llengua a Europa.

Però la cosa no queda aquí i el treball dels eurodiputats catalans a favor de la nostra llengua és constant. Sense anar més lluny, recentement l'intergrup sobre minories i llengües de l'Eurocambra ha assumit una declaració conjunta proposada per diputats del PSC, CiU, ERC i ICV, en què demanem poder fer les nostres intervencions a l'hemicicle en català. La declaració recorda que la diversitat lingüística és un dels valors de la Unió Europea segons l'article 22 de la Carta de Drets Fonamentals, i que el Govern espanyol va presentar el desembre del 2004 un memoràndum per a la modificació del règim lingüístic de les institucions europees. Així mateix, el document explica que nou milions de persones parlen el català, que alhora és un idioma amb segles d'història que en l'actualitat és oficial a les administracions públiques, s'utilitza en el sistema educatiu i genera una important producció literària.

Són, sens dubte, arguments de pes a favor d'una llengua que vol ser reconeguda a Europa. Hem de ser optimistes i pensar que, potser, d'aquí a uns anys resultarà menys estranya la presència de traductors de català a Lapònia.

Maria Badia i Cutchet, eurodiputada i secretària de Política Europea i Internacional del PSC

ACTUAL, 28 04 2005